

A „Kolozsvari Közlöny“ megjelenik minden szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztőségi szállás:
piacz-sor, Dietrich-ház, 227 sz. hová a lapot illető küldemények, u. m. kéziratok és hirdetések utasítandók. Bérmentellen levéleket csak a dolgozóztársainkól fogadunk el.

KOLOZSVÁRI

KÖZLÖNY.

Politikai, tudományos és szépirodalmi lap.

Előfizetési díj:

Félévre 5 frt. p. p.
Negyedévre 2 „ 40 kr.
Egy hóra 1 frt.
Az előf. pénzek Stein J. könyvkereskedésébe, bérmentesen küldendők.

Hirdetéseket soronként 4 ezüst krajczárért, hirdalmi-
kat 2 kr-ért gyorsan közlünk.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“
október — márcziusi folyamára 5 pítál
október — deczemberi „ 2 p. f. 40 k.
Egy havi „ 1 pítál
folytonosan előfizethetnek.

Az előfizetési pénzek Stein János úr helybeli könyv-kereskedésébe bérmentesen kiadandók.

A „Kolozsvari Közlöny“ szerkesztősége.

AZ URBÉRI KÁRPÓTLÁSOK
TÁRGYÁBAN.

A magyar földbirtokosok által és törvényhozás által, hogy a jobbágyföldet szabaddá s millió honfitársainkat földbirtokossá tette: humanitásának, hazaszeretetének és az idők tanítása megértésének világgrázó híres tanulságát adá igen, tanulságát a bölcseségnek, az önmegtagadásnak és igazság szeretetének. Ezt a jelenkorban sokan tagadják; de egy később követhető időkben kétségkívül elismerendők: a történelem pedig a legközelebbi múltnak főbb dícsősége gyanánt fogja följegyezni, s min nagyszerűen nemese tetteit halhatatlanítja.

Az igazság megtörténte másként irányban, s ez szükséges volt; ennek erkölcsi gyümölcseit a jelen s a jövő századok megtermendik. Most már kell, hogy igazságosak legyünk magunk és maradjunk iránt; mert a mulasztás vagy bármilyen könnyelműség átká egyenesen reánk s közvetlenül és nem sokára nyomunkba lépő kedveseinkre — nevünk, vagyonunk és dícsőségünk, vagy balseisunk, szegénységünk és netán meggyalázatlanság örököseire száll.

Veszített urbériségeinkért a köz államjövendelméből — mikhez leginkább éppen a nagyobb földbirtokos osztály járul — kárpótlást fogunk nyerni. Folyamodványaink, követeléseink ez iránt az országkormányzat illető osztályánál vannak. Némelyek negyven millióra teszik az Erdély részére jövőendő kárpótlási összeget, mások kevesebbre; a valót még most mérni pontosság-gal megmondani nem lehet. Kétféle azonban bizonyos 1.) hogy a veszteség a nyereségnél több, s pedig az sem volna elég jelen földalmi helyzetünk, nemzetiség fenntartási igényeink s a tömörkedő közszükségek fűződésére, kellő méltaságára; 2.) hogy az a régi földbirtokos osztály végső és szinte egyetlen mentő eszköze. Ezt gondos számítás, bölcs takarékoskossággal használva élni fog és hagyományos fényt s befolyást az új helyzetben is új formák között és mérveken viszszeranyeri — különben soha.

Sokan a bürzei üzleteket, mások az iparhoz és kereskedéshez nyulást, mások ismét a még meglevő birtokok okszerű művelését ajánlják nekünk. Jól van de az első, a pénzzel kereskedés bizony nem a magyar geniuszhoz való; a többiekkel pénz nélkül nem boldogulunk; ehhez pedig két úton juthatunk a.) az országos és pedig felelő pénz kárpótlás történeti alapja és jogszzerű forrásából; b.) magyarországi testvéreink által már tervbevetett földbirtoki hitelegyesület útján. Ez utolsóról később adunk egy tekintélyes publicistánk nézetét: jelenleg az elsőnek fejtegetése mellett maradunk.

A forradalom előtti időkben fordult meg kezünkön egy könyv, volt a „Hiradó“-ban is egy cikk, melyben írva volt, hogy az erdélyi birtokos osztály adóssága a huszmilliót meghaladja. Minő alapon nyugodt ez állás, nem tudjuk; de azt igen, hogy azóta ez összeg nem apadtott. Azonban legyen ennyi, legyen több, miután az sem egyszerre föl nem mondható, sem nem egészen fűdőzöttlen, mindkét esetben egy belőle a tanulság, az t. i. hogy kilátásban levő vagy negyven milliónyi kárpótlásunkkal bőlesen és előrelátólag gazdálkodjunk.

E végre legelső és legfőbb teendője minden saját becsét érző, becsületére féltékeny, családjá és nemzetisége díszét és javát, hona és nemzete jövődjét szívén viselő földbirtokosnak, a birtokain nyugvó terhekét híven és eltitkolás vagy öncsalás nélkül számba venni, jövedelmi forrásait, valamint a háza fenntartására, jószágkezelésre, beruházásokra és más szükségek fedezésére kellő pénzügyi állapotot biztosítani, jövedelmét, ezeknek alapján pénzügyi állását tisztába hozni, s költségeit azonnal, valamint nyereség kárpótlási összegének miere miként hasznosítását annak idejében e szerint intézni: nehogy akár a terhek nem tudása vagy még ezután is szaporítása, akár urasági függötlen és szabad birtokaink továbbra is célteljes használása, akár végre folytonos rendetlen költség, sőt a nyereség kárpótlásnak is elfecsérlése oly zavarokba hozzon, mikből csak a legdrágább földi kincsek — az önérték, a léleknyugalom, sőt tán a jellem árrán menekülhetni.

A mint az igazság és idők ama kívánalmának: hogy a magyar hazájában szorgalmasan legyen, elegendő tenni fölemelkedett lélekkel s emberszeretettel szívet birtokos; szintúgy az önérték, családi kötelek, osztályi nemzeti és hazai hűség sürgetik és parancsolják nekünk, most az arra való éber vigyázást, hogy az évezredes életű, dícsőségben és tiszteltetésben megőszült nemzeti vagy földbirtokos osztály pénzügyi zavarok miatt birtokából

kifogyaszta, fényéből kivetkőztetve, kora vagy a közel jövőendő előtt meggyalázva ne legyen.

A mostani idők legyenek önmagunkkal bíztató számvetésnek és magunkbaszállásnak napjai. Egyszerűsítsük életünket, háztartásunkat. Lássuk meg, mi mienk vagyonunkból, mihez és mennyihez van követelése másoknak. Ne költünk többet, mint a mennyit bevésszünk. Ruházzunk be, birtokainkba, házainkra mentől többet, igyekezzünk — ha forintot ha fillért — félre is tenni, megtakarítani. Ezen gazdasági elv nélkül vagyonos nemzet nem leszünk. Mindenek felett pedig és kiváltképpen: nyereség kárpótlásunkkal gazdálkodjunk bőlesen és előrelátólag.

Publicola.

A Kolozsvari keresk. és iparkamara f. évi
sept 6-kán Dietrich S. úr elnökele alatt
tartott közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

(Folytatás)

Erre alelnök, Kövári L. a nyugoti havas, s fakeskedésünk érdekében következő előadást tartá:

Tisztelt kamara! A múlt ülésen, a havasali közlekedés érdekében egy rakottúti nyitásiának sürgetését penditettem vala meg. E tárgyban a napokban Kolozsvárról Hunyadig kirándultam, hogy régebbi ismereteimet felfrítssem, gazdagítsam. Erről kívánom a t. kamarának jelentésemet megtenni.

A nyugoti, vagy mint nevezni szokták, Abrudbányai havas, mely a Maros és Szamos között mintegy 120 mérföld foglal el hazánkban, miként már megjegyeztem, terjedelmében több nemet hercegség nagyságával mérközik, s mégis rakottúti máig sem hasítja keresztül; pedig mintegy 100,000 embernek fészke, kik elszorítan majd falut sem képezve, egyes távolos tányáiban, a polgárosodás első stádiumán, elszigetelten élnek. E lakosság, mely az ország beljéből szállítja többire gabonáját, melynek főpáczja Kolozsvar: velünk mind a napig gyalog és lójárú utakon közlekedik. Nem tekintve a civilizáció nagy érdekét, csupán ipari és kereskedelmi piacokévé fel hazánk a pangó területét, a kamara egyik leg sürgetőbb teendőjének látom, hogy e helyiség érdekében a pénz emberei, s főleg a magas kormány figyelmét ide irányozzuk.

E havasok beljébe, mi töltünk lóháton egy napj járó föld, mint tudjuk most csak egy jutathunk szekérrel, ha N.-Enyed, Fejérvár, Zalath-

nán, Abrudbányán át, három négy napi hosszú utra szántuk magunkat, vagyis jelenleg Verespatak tölték anynyira van szekérrel, mint Pest vagy Bécs. E távolság iparunk, kereskedelmünk terjedését a havason századokon át lehetetlennek mutatta.

Ezen semmi sem segíthet más, mint az, ha Kolozsvar a havassal egyenes, töltött uti közlekedésbe jő; mi a mint értesültünk már Járán át az Aranyos partjára vivőleg, tán tervben is van. E terv kielégíti ugyan némileg a mi egyenes érdekeinket, de a havasát, mely fával egyszer felénk, máskor Nagy-Várad, illetőleg Magyarországi alfölde felé tekintélyes fakeskedést (z, igen kevéssé mert e fakeskedés fő vonala a Jára-Aranyasi uttal néhány mértfölddel felebb szakad ki a havasból.

Hogyan lehetne, s hol lehetne oly közép útvonal lenni fel, mely mind a két érdekét kielégítse, e lett volna kirándulásom alap gondolata; de kell vallanom, hogy ily közös vonalt most, mint a mell a Szamos partján a Topánfalvi havasokból jövő Béles vízére viendő, kitudnom nem sikerült.

Nem maradt tehát fenn más vizsgálatom mint az, hogy két vonalra hízjam fel a t. kamara becses figyelmét: az egyik a Jára-Aranyosi, a másik a Magyar-Gyermónos-tópánfalvi, mely utolsónak hogy úgy szóljak, kikötője, Bánfi-Hunyad lenne. Az első vonal tán már a kivívás pontján áll; de a második érdekében tudunkkal mi tesszük az első lendítést.

Ez a tárgyban több helyismérővel tettem magamat érintkezésbe, többek közt járási főnök t. ez. Modt Endre urral, ki az iparkamara ebbeli szándékát a legmelegebben fogadván, azon biztatással fogadt, mely szerint e vonal nem csak kivihető, de már meg is van kísértve, minthogy a verespataki újabb kamarai építkezések vállalkozója fát, a havas anynyira innesső helyiségeiről vitt, hogy szekereivel csaknem az egész vonalt, kénytelen volt végig törni.

Ez értesítéstől felbátorítva, Hunyadról Gyermónosra, onnan be a havasokba a meleg-Szamos partjára, a Bélesbe vettem utamat, s magam is meggyőződtem, hogy az egy oly járt út, s a völgy fűrészmalokkal anynyira népesített helység, hogy kevés utlőrrel e vonal az utépítési anyagok közepette, könnyen létre jöhetne, s általa a havas most eltemetett fagadagsága megnyilván, Kolozsvar és Nagy-Várad felé egy ismeretlen horderejű fakeskedésnek válnék csatornája.

Ki e mértföldokról mértföldre terjedő fenyveseket valaha látta, kinek legtovább fogalma van, a kamara uradalmi erdőkkel szembe elnyúló valkói, monostori, gyalui nagy havasok-

TÁRGYAZA.

CSÓKOT KATÓ GYALU VÁRÁÉRT!

(Történeli beszély)

Halmágyi Sándortól.

(Folytatás.)

Asztalfőn egyedül Báthori ült, kinek jobbára a kötelességet ismerő czeremoniamester Kamuthinét frisen letelepítvén, sietett a maga feleségét balfől az első helyre ültetni; de a reátartó Gézi már akkor elfoglaltalta volt nevével a széket, mire ugyan csak durcás arczot csinált a második helyre jutott kegyencznő; nem is bocsátotta meg soha. A többiek aztán Imrefi csak elhelyezte úgy, hogy a kevesebb számú férfiak igazságosan meglegyenek oltva a nők között.

Midőn Imrefi egy körmönfont dícsbeszédben az első poharat a fejedelem egészségére köszöntö, az elhagyott terem ajtajában egyszerre vagy hat fekete alak jelent meg: az egyik dobolt perrgett, a másik töröksípot rikógatott, a harmadik egy kormos brngót recsegett, a többi pedig hegedőket visitatott. Ezt a rémitő hangzavart azután neveztek tús-nak.

Persze a győnge idegű mostani ivadé az se tudná, hogy szökdössön fel és merre meneküljön, ha lakomaközben háta megelt egyszerre dobolt, töröksípval, bőgővel és hegedőkkel egy ilyen túsra rágyujtanának a zenészek; ande ősapáink ezt úgy szerették. Ha egy kissé tán rázkodtató volt is a hangszerek ezen első zaja, vigasztalásul, s mintegy engesztelésül, lágyan, olvaldólag ment az át egy bús magyar nótába, melyet a fekete Orpheusok ábrándos, méla érzéssel húztak.

Rémitő feladat volna mind leírni azon erős gyomrot kívánó, ősmagyaros, csodás étket, melyek rendre a hosszú asztalra kerültek, s melyek a nemzeti konyhaművészet remekei valának. Különösen a sajtáságos sütemények ezerféle neve a jó étvágy vendégek minden gastronomiai igényeit felülmúlta.

A pohárnokoknak egy perczig sem volt pihenésük; fogyott a bor, mintha a föld nyelte volna el. Legjobban győzték a fejedelem és Sükösd, a mezei hadnagy; Imrefi nem igen mert inni, csak Kamuthit biztatta, s a főispány csakhamar úgy elázott, hogy házsártoskodni kezdett, meg mindegyre valami olyast mondott, hogy az aszszonyemberek fülig pirultak és köhélceléssel akarták elűlni a dolgot, tetteven mintha nem is halottak volna.

Eközben Báthori ugyancsak sugott bűgött a szép Kamuthiné mellett, kinek lenvirágkék szemcín át dobogó szívecskéjébe látott, s kit már hatalmában érzett, daczára azon tartozkodás és erkölcsi szigorának, melyel a szerény nő korlátokat igyekezett maga körül vonni.

A zene harsogott, a poharak nagyot csendültek, a megoldozott nyelvek zajosan peregtek, mindenki szépelgett, vitakozott, esküdött, veszekedett, lármázott és csupán a hűszemű Imrefinő, a mellőzött kegyencznő sejtette meg hányat ütött légyen az óra az asztalfőn.

Igy telt az idő, míg végre a tálak megürültek, a pohárnokok kifáradtak, s a vecsérnyeszerű zajt valami különös elcsendesedés, ellágyulás követte.

Egyszerre a fekete művészek egy ropogós fris-magyar kezdenek, mely az aszszonyoknak talpocskáit megcsiklandozván, s a férfiak véréit megpezsdítvén, az egész társaságot felvillanyozá.

Tánczra, uraim és hölgyeim! — kiálta fel Báthori kirugva maga alól székét.

S a tartozkodó Kamuthinét megbiztatván, csak szaporán bevitte a másik terembe, átölelte hajlékony karsu derekát, s megkezdé a czifra toborítánczot szilaj jó kedvvel.

Báthori Gábor és Mojszes Katalin valóban gyönyörű egy pár volt; amaz egyike a legdelibb férfiaknak, izmos de mégis karsu termettel, melyet bíborbárony kurtá mente fedett, kissé vad, de szabályos arczvonásokkal, s törökösén nyírt hajjal, melynek csak homloka felett volt egy kodor tincse meghagyva; emez a legkecsesebb, a legélteljesebb magyar menyecske, szelid, finom, nőies vonásokkal, fekete hullámos hajjal, melyet gyönyörűs fejkötő szorított halántékaihoz, ábrándos lenvirágkék szemek és kissé tömött termettel, melynek előnyeit a magyaros váll és az úgy nevezett száztalléros szoknya kiemelte.

Különös szépen és bámulatos kellemmel járták a fris-magyart, s a vendégereg eleintén úgy elmerült annak nézésében, hogy meg is feledkezett magáról. Csak midőn Mindszenti illő térdhajtással felhívta Imrefinét, ki éppen csipős megjegyzést késtenni tenni a főispánra, csak midőn a második pár is nekirugott, ébredtek a többiek is; rendre aztán mind nekikeseredtek és oly keményen és szilajon táncoltanak, hogy mai ember csak a látásától is megizzadna.

E szenvedélyes tánc közben a szép Katalin megmelegben szoknyái alól gyönyörű idomu bokácskák tűntek elő megtűntek el, mik a gyűlékony vérű fejedelem képzeletére élénken hatoltak, s midőn szikrázó tekintete egyszerre táncosnéja hoféher keblének képráztató téveibe süllyedt, csaknem ördöngöze ölelte keblére a szinte felhevült hölgyet, és kiválván a táncoló párok közül, a terem félreessz szögébe vezette, hol a szép főispánúkné kipirult arczal, lesütött szemekkel, dobogó kebelrel hallgatta a lángvérű férfiú szilaj ömlengéseit, heves nyilatkozatait, kábitó esküit, szenvedélyes követeléseit, ígéreteit.

— Katalin! . . . Katalin! . . . esküszöm, ha van üdv számomra e földön, azt nekem csak kegyed szerelme nyújthja — ismétlé a fejedelem szenvedélyes, csaknem fuldokló hangon, melyet a harsogó zene miatt mások nem hallhattak.

Kamuthiné szomoruan, kétkedőleg rázta fejét és sohajva monda:

— Sokszor elmondta ezt már nagyságod Erdélyi hölgyeinek. — De soha oly igazán nem mint kegyednek, szép Katalin, esküszöm — soha! Ah istenem, mit tegyek, mondja: mit kíván, akar-e áldoztat, mekkora és mi legyen az, csak egy szóval mondja, kedvesem, és megteszem, hogy bebizonyítsam szerelmemet! Katalin! . . . Katalin! . . . remélhetek-e?

— Kegyelmes uram! Imrefiné éppen ide néz. Ne áruljon el mindkettőnk, — ugart az ingadozó hölgy.

S a titkolozó hangban és a félénk tekintetben, melyet a tánczólok felé vetett, a fejedelem szemérmes biztatást velt rejleni. E perczben a zene megszűnt és a fölhevült párok pihegve vonultak az ülhelyek felé.

Néhány percz zajos csevegés és vidám nevetkézés közt tölt el. Ekkor belépett Imrefi, ki azalatt a földrészeg Kamuthit szállásolta el, s most visszatérvén egyenesen oda sietett, hol a fejedelem és Katalin ült, s udvariasan meghajtván magát, a szép főispánéhoz, kivel igen bizalmasan volt, e szavakat intéző:

hire jött, miképp a párizsi munkásoktól való elhatározásukra, hanem még komolyabb összeütközésekre is adott alkalmat. Habár egyenes párizsi tudósítások és hírt korainak s valószínűleg állítják is, ismeretük csakugyan éppen nem látszik a Franciaországban uralkodó hangulat megnyugtatónak. A legújabb korban ország-szerke végbevitte elfogatások száma roppant nagy volna. — csupán Párizsban közel 1000-re menne az utolsó két hét alatt elfogottak száma; sőt rendkívüli intézkedésekről is beszélnek. Az izgatottság okait vetik a szörnyű drágaságot s az alsóbb osztályoknak abból származó mind inkább súlyosodó inségét. Ide járul a pénzügyi viszonyok szomorú állapota. A banknak alig van többé pénz. Napestig ostromolva van egy falka embertől, a kik beakarnak váltani bankjegyeket s az azok kényszer-folyamáról támadt hír még nyomtatottabbá teszi a hangulatot. Az adó fizetés is nehezen megy, s alig hiszik, hogy a jövő télen csak fele részét is be lehessen hajtani az idej adónak.

Déli Franciaországból hallani, miképp a selyemszeds ott alig képezi tized részét egy közönséges évi termelésnek. A főbb intézetek pihennek, s Lyonban a szövöszékek is kezdenek szünetelni. Ez okozza, hogy a foglalkozás nélküli munkások egy része Párizsba vonul, hol főként a lakházak drágasága miatt mind rosszabbodik a néposztályok hangulata. A kormány minden igyekezete dacára is.

Cavaignac tabornok, kinek nevével régóta nem emlékeztek a lapok, jelenleg Sarthe-megyében lakik, hol birtokot szerzett magának, s amaz elv szerint látszik élni, a kijől lappang, jól él. Csak igyekeznek is jól lappangani, mert a kormány nem igen örömet látja, hogy alig mutatja magát a szerény katoná, s legott feltűnő tisztelet nyilatkozik irányában a nép részéről.

A császár friss, egészséges — a biarizi fürdőn mulatás után egészen megpendült. Párizsba vagy inkább St. Cloudba visszavonulván, nagy vadászatok rendezésén gondolkodik, mik természetesen jótékonyan hatandnak egészségére. Minthogy a vadászati, főként a porforce-vadászat a császár kedvenc-mulatságai közé tartozik, e farszót játék legjobban megegyezhet a gyengélkedése s névszerint hágerinczvelő-bajáról támadt híreket. A francia jelen kormányrendszer igen is a kitűnő egyéniséggel látszik állani és enni, s a börze nemely nyereszéinek érdekében áll ama személyegességi mivoltát őrszemmel kísérni.

A „Moniteur” egy hosszú cikket hoz Napoleon hgne. Kopenhágában történt fényes fogadtatásáról, hol neki szerencséje volt a lakománál Danner grófnőt — a király nejét — vezetni.

A többi lapok szokatlanul csendesek, ám bár nemcsak nagyfontosságu belmozgásokat, mint a börze válságos állása, a gabnarak emelkedése sat. de különösen a külpolitika legfontosb kérdései is jelenleg a francia kormány eldöntő határozatát igénylik. E rendszeres hallgatása a függetlenséggel dicsekvőnek öszsze a kormányéival, s azért nyilvánítanak nem szabad a hivatalos sajtó, mely mind-egyre a börtöt hozta fel, midőn a császár

kormánymaximák derekségét akarta bebizonyítani, most vádolja azt, hogy igen is halga félelemnek adta a magt.

Az orosz körözüvénitől leginkább a börtze vitézeit veri a halál veriték. Fél a béka a dertől. A nyugoti szereti képzeln, hogy Oroszország már lábainál fetreng, a börtze még is elszápad, valahányszor Oroszország egy kissé hangosabban beszél. A francia kormányra ki-vált kellemetlen hatást tesz az orosz kabinetnek e bátor, őszinte hangja, a melyet főként a francia sok tömjenezés, kimélgetés bátorított fel-ily büszke hanghordozásra. Gorcsakoff hg. nyelvé méltóságos és hatós, azt nem tagadhat-ja, s az orosz kabinet teljes nyomatekával fejezi ki magát egy oly kormányról, a melynek részen vannak az elvek. Elvi szempontból igaza van Oroszországnak. Egy souverain államnak belügyeibe beavatkozni, népjogi elvek szerint soha sem igazolható lépés, ez már szász-szor volt mondva, bár fel foghatni azon indokokat, miknél fogva Anglia és Franciaország kötelezve hiszik magukat e népek jogától eltérésre. De mint áll a dolog ezen elvekkel, ha a történelmet csak a bécsi congressus óta ker-dezzük? s ha csak is Oroszország történel-mét kérdőre vonjuk? Kiki felelhet maga ma-gának. A népek joga fájdalom még nem vált annyira kötelezővé a kormányok lelkiismeretében, hogy az arrai hivatkozás a tényleges politikát megváltoztathatná. Ma nekem, hol-nap neked — ez látszik szabálynak, és ma ez a nagyhatalom áll a jog mellett s holnap, a másik. De ebből nem következik, az is, hogy az események kiütése ehhez szabja magát, hogy a siker a joggal mindig azon egy sátor alatt lakik. — Minden a politika ár olyamatól függ. Annyira igaz, hogy a népjogilag nem védhető beavatkozás mindannyiszor megtörtént, midőn az az éppen hangadó hatalmaknak érdekök-ben állott. Csak a beavatkozás színe volt más meg más, — szabad — vagy nem szabadalmi szellemben.

A nápolyi ügyállásban semmi új. Haesak némi sulyt nem helyezünk a „Constitutionnel” egy oct. 1-éni cikkjére, melyben többi közt ezen szavak is előfordultak: „Az egyesült hatalmak sohasem szándékoztak erőszakosan be-avatkozni Nápoly ügyeibe. Anglia és Franciaország előterjesztéseit tettek a megbízott emberiség érdekében, s főleg Olaszország lecsendesítése szempontjából. Ausztria csallakozott ez eljáráshoz, s résztvett ugyan-e tö-rekvéseken.” Görögországot illetőleg, bámul-ni lehet, hogy az orosz kormányak akkor jut-eszébe ezen kérdéshez szólni, midőn a körül-mények változó félben vannak, s a védő ha-talmak az állam h lyzete iránt akarnak hatá-rozni. Az angol sajtó érti különösen a mód-ját, miképp kell a kemény fát kemény ékkel ha-sítani. A „M. Post” kihívónak nevezi a körö-zvényt, megjegyezvén, hogy Oroszország be-avatkozása a szabadságnak halála, s a béke csak akkor lesz valóssága, midőn a szabadság is zsarnokság közti harez be van végezve. A „M. Herald” Nápolyt Oroszország általi pártol-tatását csak abból magyarázza, hogy a többi szilárdan el van töelve, a legelső alkalommal öszszekapni a nyugoti hatalmakkal; az „Ad-vertiser” fájlatja az oly hamarkodva kötött bé-két, mely az orosz sást csak felig megnyír-bált szárnyakkal hagyva elrepülni. s „Daily N-

ezen manifestumban viszhangját találja fel az 1821-ki szent szövetségnek.

Atalánosán el van terjedve a vélemény, hogy a nápolyi király a nyugoti hatalmak ne-tán ellenséges rendszabályait alkalmával nem fog télen maradni. Egy nápolyi levél szerint bourboni demonstratio van készülöben a laz-zaronik által, kik már is az úgynevezett „el-lenállási bizottmány”-hoz tartoznak, a melynek tagjai fejenként 2 carlinit kapnak. E demon-strationnak célja, tüstint az egyesült flották megjelente után lélekszakadtá, ol kiáltani: „él-jen a király, a mi korlátlan urunk!” hogy ez-által félzét vegyék a többi lakosságnak, mely jól tudja, hogy ez emberek fél vannak fey-verkezve s a sibirik különös pártolása alatt ál-lanak, sőt jegyzékét birják a szabadelvűek há-zainak, hogy azokat mozgalom esetében, mint nehány évvel ezelőtt, rögtön kirabolják s fel-gyújták.

A napokban nagy sensatit gerjeszteti az arras-i püspöknek egy nem igen türel-mes szellemű levele, mely a vegyes iskolák-beli protestans gyermekek vallási oktatására vonatkozik. E tárgyban a kedélyek megnyug-tatása végett a francia új közköztatási minis-ter, Rouland következő körlevelet intézett a douai-i egyetem igazgatójához:

„Igazgató ur! Arról értesültem, miképp némely Pas-de-Calais-megyében lakó fran-czia s angol protestans családok az iránti ag-godalomokat tanúsíták, hogy gyermekeik jövő-re az általuk látogatott vegyes isk. lakban nem találndják fel a valóság szabad gyakorlására szükséges oltalmat. Az ily nemű aggodalm-okat szükséges megszüntetni. Ol felsege azt a-karja, hogy a birodalom alkotmánya által biz-tosított öszszes alapjogok fenntartásának. E-zért nyugtassák meg magukat a családok, a vallásszabadság a vegyes iskolákban szintgy-úszletben fog tartatni, mint máshol, s az állam által elismert különböző hitfelekezetek-bez tartozó gyermekek ott a közigazgatás ö-szinte közre működését találndják fel, vallá-sz szabad gyakorlatára nézve.

LEGUJABB POSTA.

Paris oct. 6. Egy Marseilleből jött sür-göny szerint a flotta kiindulása csak el-van napolva.

Afrkából sept. 24-ről jöttek Párisba tudósítás k. Afranciák fényes csatát álltak ki a Kabylok ellen, kik súlyos veszteségeket szenvedtek.

Pariban Sándor császárnak Napo-leon császárhoz intézett sajátkezü leveléről beszélnek, a mely teljesen megnyugtató fel-világosítást adna a nem régnilyánossá lett kö-rözüvény iránt.

Az ftd. B. szerint Napoleon csá-szár a spanyol királynénak egy hosszú le-velet küldött, mely új phasist készíthetne elő-az új spanyol kormány menetében. A császár atyailag bölcs tanácsokkal kíván szolgálni a folséges királysáshoz. Ajánlja az okos és tapogatva járást, nem tanácsolja pedig a me-részt ugást, kivált harafele, mert könnyen elvéthetné az ugást s lábát törhetné.

Narvaez politikai programjának vezérszavai: erély, semmi reactio, s az anya-gi érdekek pártolása; mintha francziából vol-

na spanyolra átfordítva. Fontos e nyilatkozata, miszerint a nemzeti jószágokat vagy világivá tett zárdajavakat illetőleg szándéka Rómával kiegyezkedni, s aztán azoknak eladását foly-tatni és bevégezni. — Gonzalez Bravo hasonló-g elutazott Párisból azon biztos reményben, hogy Narvaez alatt ismét miniszter leendő.

A Chambord grófné érdekes állá-potjáról támadt hír, mely a bourbon fusiot, confusioval fenyegette, nem valósul, s ezzel a Napoleon-ház csillaga is egy új vetélytársal ke-vesebbet számíthat.

Turinból írják oct. 4-ről: Genuai lapok szerint nyugtalan mozgalom uralk a piemonti széleken; f. hó 2-án éjjel ezokból csapatok in-dítottak a spezziai öböl felé; a keleti tarto-mány parancsnó a erősítést sürgetve kíván. Turini lapok minderről nem szólnak. — Az o-roz s anyacsászárné Turinban rövid tar-tózkodása után f. hó 15-én váratik Nizzába, hol a telet töltendő. Sok fejedelmi személy, maga Napoleon is meg fogná itt látogatni.

A „Presse” szerint két angol hajó A-ja csi oiba megérkezett. A touloni flotta nem indult ki, de minden órán hozzá csatlakozhat-ik az angol hajórajhoz. Londonból írják a „Nord”-nak, miképp Piemontnak kérése az an-gol-francia demonstratioiban résztvenni, meg-lőn engedve, s hogy, másfelől, Ausztriának nár is nyolcz hadihajója van az öbölben. Ez utob-bi hír legalább kétes.

Folytatása újabb előfizetőink névsorának:

Nagy Samu. Magyar-Láposi helyhatóság. Dézsi társalkodási egyeslet. Mara Miklos. Fejér Már-ton. Tolvaj Zsigmond. Koos Ferencz, buka esti ev. ref. felkész. Rajcsányi Alajos. Hant József. Kedves T. más. Polgári Imre. Nagy József. Posch József. Kolozsvári Imre. Kolozsvári tanács. Sze-liga József. N. Enyedi casino. Sárosi László. A debreczeni hely. hitv. academia ifjusági R. An-tos Ferencz. Horváth János. Gróf Kornizs Fe-rencz. Sipos Sándor. Péterffy József. Dr. Marusi István. Zeyk József. Horváth Mihály. P. Horváth Ferencz. Nagyméltóságú gróf Mikó Imre. Mike Sándor. Idősb Széki gróf Teleki Domokos. Gróf Bánffy József. Gróf Bethlen Farkas. Biró Lajos. Dietrich Sámuel. Streicher Mihály. Klein Frigyes. Barcsai László. Barcsai Zsigmond. Koronka László. Hersényi Sámuel. Mike György. Jakab Lajos. Zathuretzky István. Rauber Károly. Rauber Nán-dor. Dániel Gábor. Manner Károly. Dániel Imre. Thorday József. Gelei József. Arkosi Károly. Wégh János. Kántor József. Széles Dénez.

(Folytatjuk.)

Gabonaár Bécsi mérő, p. p.

Kolozsvár octob. 9-kén. Búza 4 ft. 12 kr. Egybúza 2 ft. 56 kr. Rozs 1 ft. 48 kr. Arpa 1 ft. 44 kr. Zab — ft. 56 kr. Törökbuza 1 ft. 34 kr.

K. Fejervár sept. 30-kán. Búza 4 ft. 28¹/₂ kr. Egybúza 3 fr. 37¹/₂ kr. Rozs 2 ft. 20¹/₂ kr. Zab 1 ft. 36 kr. Törökbuza 2 ft. 8 kr.

Sz. Udvarhely, sept. 30-kán Egybúza 4 ft. 20 kr. Rozs 1 ft. 40 kr. Zab — ft. 56 kr. Törökbuza 2 ft. 12 kr.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

H I R D E T É S E K.

(13) Stein Jánosnál Kolozsvárt megjelent s minden könyvárusnál kapható:

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK,

szerkeszti és kiadja gróf MIKÓ IMRE. 2. kötet 3 ft. p. p.

ERDÉLY NEVEZETESEBB CSALÁDAI,

írta KÖVÁRI LÁSZLÓ 30 fametszvényvel. Ára 3 ft. —

SZABÓ RICHARD

B E S Z É L Y E I

3 kötet 3 ft.

Ugyanott kapható:

K E L E T N É P E,

magyar irodalmi csarnok és időszaki szemle. Kiadja TÖRÖK JÁNOS m. acad. tagja. I. füzet. előfiz. félre 5 ft. egész évre 8 ft.

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK.

Kiadja SZALAY LÁSZLÓ I. kötet Kemény János erdélyi fejedelem önélet írása 4 ft. —

SZABÓ RICHARD,

N Ő K V I L Á G A,

egy kötetben 1 ft. —

Jókai Mór. TARKA ÉLET 2 ft. —

Garay János. Szt. LÁSZLÓ 2 köt. 3 ft. —

Brassai Samu. CRITIKAI LAPOK első füzet 36. kr.

ARCZKÉP—ALBUM 24 magyariró arczképével, számos életirással és mutatványokkal a költők munkáiból 3 ft. —

(8) Figyelmet érdemlő és a magyarosan irhatás módjára vezető munka:

„A MAGYAR NYELV SAJÁTSÁGAI RÓL”

írta Gyergely Ferencz.

Kolozsvárt az ev. ref. fő tanoda betűivel 1856. Ára 50 kr. p. p. Kapható Kolozs-várt Stein Jánosnál, vagy magán-könyvtárakban, s minden magyar nyelvű könyvtárban.

(1—3) (11) Keresetetik falura egy mesterséget jól értő, nőtlén

SAKÁCS,

jó fizetés mellett. Értekezhetni a Bánffy-háznál piacszor, 450. sz. a.

(9) Négy lo eladó.

Értekezhetni lidutezai vendéglős Lu-borics urnál.

(1) ELADÓ GYÜMÖLCSFÁK.

A gazdasági egyeslet részéről ezennel köz-hírré tetetik, miképp jelen évi november nap-jaiban az egyeslet kertjébe mintegy 800 darab nemesített gyümölcs csemete lesz eladó a gyü-mölcsök majd minden válfajaiból. A csemetek ára a választmány határozata szerint következ-zőleg állítatt meg: alma s körte csemetek da-rabja 24 kr. szilvák 28, francia s kajszin barackok 40 kr. p. p. Pakolás díja mérsé-kelt leendő megrendeléseket el fogad a titok-nokság.

(5) HIRDETÉS.

Magyarországon, dél-Bihar megyében fekvő Széltallos és Bárofalva községeiben t. cz. bir-tokos urak s urnők felhívának, hogy a neve-zett községekben eszközöndő tagosítás ügye feléti előleges értekezés és tanácskozás vé-gett, akár személyesen, akár törvényes meg-hatalmazvánnyal ellátandó megbízottjaikkal áll-tal. évi November 12-kén d. e. 10 órára ál-ló-írtal Margitán annál bizonyosabban megje-lenni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben a jelenlévők is érvényesen fognak határozni.

Kálmán György, ugymint báró Frimons Péterné és gróf Peja-cseviich sz. Bethlen Hermine ö ngök felhata-lmazoltja.

(1—3) (6) BIZONYÍTVÁNY.

Weber Károly úr (May Emil tőzszeim alatt) angol patensvásnának sikeres hatását alóírt hasznosnak találta, mind az al-só hajlasokbani- és ideg-rheumatismus ellen, főképp a többtestrészek voltak egyezsere me-g-rohanya, mind pedig ezen tagoknak kóros szenvedései ellen, folytonos használat mellett; k lönösen hasznos azonban mint Prophylasti-cum a csuza való hajlandóság ellen, oly e-gyéneknél, kik utazás, vagy foglalkozás által a légváltozásnak nagyon ki vannak téve.

Gratz februar 28-án 1856.

Dr. Somavilla J. gyak. orvos.

H. Sz. 565, Az alóírt jegyző által, mai nap, hasonló szám alatt fölvevett bélyegtelen jegyző könyv a-lapján, hivatalos pecsét alatt bizonyítom ezen-nel, hogy a fennebbi bizonyítvány helybeli, e-lőttem személyesen ismeretes gyak. orvos Dr. Somavilla ur által — lakása albrechtsgasse 405 — Sz. sajátkezü eg volt aláírva.

Gratz, martius 8-án 1856.

Nedwed Antal,

cs. kir. jegyző.

Ezen, minden közsvény- és csuz ba-joknál, ugy a göres, orbanéz, tag-dagana-tok, oldal nyilalásnál gyorsan segítő óvszer, l. pftos nyalabban, használati utatással e-gyütt, csupán a következő helyeken kapható: Bécsben az arany Elefánthoz címzett vendéglőben, Spittelbe g Stüftgasse 100. sz.

Brassóban Stenner Fr. „ „ „

Bukarestben Roth Károly, gőzhajó-zási első agens urnál „ „ „

Debreczenben Borsos Fer. gyógyszer-tárában a kigyóhoz „ „ „

Kolozsvárt Wendler örökösök vas-kereskedésében; „ „ „

Lugoson Schuster A „ „ „

Miskolczon A. Spullar kereskedésében

Mohácsen Kágel And. „ „ „

M. Váshelyett Fogarasi Demet. „ „ „

N. Váradon, Michel özvegye és fiak-e-reskedésében „ „ „

Rz Régenben Gugyenberger Gyula „ „ „

Sze enben Schneider J. E. „ „ „

Szegeden Gál és Vogel kereskedőknél.

Temesvárt Kraul János díszaru „ „ „

Ujvidéken Miljkovits Dobrosz. keresk.

Vasárhelyett Mészáros orvos urnál.

„ „ „

„ „ „

„ „ „